

Rådgivningsbrev

Besöksdatum
2024-04-01

SAM-nummer
Ange SAM-nummer

Ange rådgivarens namn
Ange mobiltelefon
Ange e-postadress

Ange lantbrukarens namn
Ange mottagarens adress

Utfodringskontroll, smågrisproduktion (50 A)

Hej! Här kommer rapporten från mitt besök.

Syfte med rådgivningen

Anpassning av utfodringen för att optimera kväve- och fosforutnyttjandet i smågrisproduktionen. Rådgivaren beräknar med hjälp av din foderstat och dina uppgifter om försålda grisar, foderförbrukning per kg levererad gris, hur mycket fosfor och kväve som utfodrats i relation till behovet. Rådgivaren föreslår åtgärder som minskar överutfodring av protein och fosfor. Målet är att du kan sänka innehållet av kväve och fosfor i gödseln från gris genom att minska överutfodring samt förbättra foderutnyttjande och tillväxt.

Bakgrundsbeskrivning

Antal suggor: Årssuggor inkl. gyltor enligt WP-sugg är 212 st. Besättningen är uppdelad i sex grupper med 32 grisande suggor per grupp. Från besättningen levereras cirka 1300 hybridämnen samt ca 4200 smågrisar och ca 400 slaktsvin.
Antal producerade smågrisar/år: 25,0 (28,4 medelvärde 2022-2023)

Foderstat: Suggfodret innehåller 11,68 g råprotein/MJ och 0,48 g fosfor/MJ
Smågrisdodret, avvänjningsfodret, innehåller 10,58 g råprotein/MJ och 0,35 g fosfor/MJ
Smågrisdodret, tillväxtfodret (blött), innehåller 12,21 g råprotein/MJ och 0,44 g fosfor/MJ

Utnyttjandegraden av P är 22 %, medel är 26 %

Utnyttjandegraden av N är 27 %, medel är 31 %

Möjligheter för gården

1. En låg foderförbrukning!
  - Hög tillväxt + optimal fodertilldelning (MJ/dag) till smågrisar.
  - Hög fodertilldelning till högmjölkanande suggor med många smågrisar, men utan foderspill.

- Ej onödigt hög fodertilldelning till dräktiga suggor.
2. Så lågt innehåll av protein och fosfor i fodret som möjligt utan att äventyra produktionsresultat och foderkostnad!
- Om möjligt välj fodermedel med bra smältbarhet, särskilt till smågrisar.
  - Nivåer av näringsämne enligt olika behovsnorm till stora och små grisar, samt till dräktiga och diande suggor.
  - Tillsats av enzymet fytas för att kunna hålla ner mängden tillsatt fosfor i fodret.

Hos er ligger utnyttjandegraden både för P respektive N under medelvärdet. Den mest bidragande orsaken till detta är att produktionsresultatet inte är så bra. Ju fler smågrisar en sugga producerar desto bättre blir hennes fodereffektivitet. Det kan tyckas som ett självklart konstaterande men det skiljer inte särskilt mycket på en suggas krav på underhållsfoder vare sig hon producerar 25 grisar eller 28 grisar. Beräkningen av foderförbrukningen, baserat på era uppgifter om koncentratåtgång samt aktuella recept, visar på en för hög suggfoderförbrukning. Detta i kombination med produktionsresultatet orsakar det låga P och N-utnyttjandet.

Åtgärdsplan

- Ej omotiverat höga fodergivor till alla dräktiga suggor. Hullkompensera individuellt och ha en inhysning som motverkar slagsmål och konkurrens om maten. Kalibrera gärna era egna ögonmått med hjälp av ekolodning någon gång.
- Mal ett tillräckligt fint mjöl till växande grisar. Justera och byt kvarnens slitdelar i tid. Våga mala ett finare mjöl än vad de flesta andra gör. Följ upp resultatet av malningen med löpande skiktanalys. Fri halm gör att även suggorna klarar finmalt mjöl.
- Ha en god stallmiljö med rätt värmeförsel och ventilation. Ofta får inte svenska smågrisar nog med värme efter avvänjning.
- Bättre uppföljning av foderförbrukningen. Ni har en blötfoderdator och använder WP sugg för produktionsuppföljning. Men den uppföljningen är inte komplett förrän foderförbrukningen per årssugga respektive per smågris finns med.
- Så det viktigaste (och svåraste?) av allt: minska smågrisdödligheten! När mer än en fjärdedel av smågrisarna dör redan innan avvänjning, så finns det ingen rimlig chans att nå en hög kväve- och fosforutnyttjandegrad, om man ska tänka ur ett "Greppa-perspektiv". Men det handlar också om krass ekonomi. Utnyttja den nya förstärkningen ni fått på veterinärsidan. Ni betalar en (ganska rejäl) djurhälsovårdsavgift årligen och har rätt att kräva

en del för pengarna. Ofta är det många små förbättringar som krävs, men om man går ”i skiten” varje dag så är det svårt att se orsakssammanhangen. Då är det nyttigt att någon kommer utifrån med lite ”helikopteröverblick”.

Med en rimlig förbättring av ert produktionsresultat upp till medelnivå, samt med en normal foderförbrukning så bör P- och N-utnyttjandet kunna förbättras med 3-4 procentenheter.

Nyttan med föreslagna åtgärder ur klimatsynpunkt

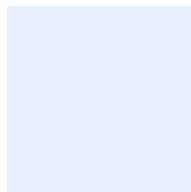
På en grisgård står produktionen av inköpt foder för en stor del av gårdens utsläpp av växthusgaser. Det är därför viktigt att se över gårdens foderinköp och försöka undvika eller i alla fall minimera användningen av fodermedel som är odlade på före detta regnskogsmark, detta gäller framför allt soja, och istället välja fodermedel med en lägre klimatpåverkan. Genom att öka andelen egenproducerat proteinfodermedel kan foderinköpen minskas vilket kan ha positiva effekter på gårdens utsläpp av växthusgaser. En ökad odling av proteingrödor på gården kan också ge en rad miljömässiga fördelar i växtodlingen såsom minskat behov av mineralgödselkväve samt en förbättrad växtföljd. Genom att öka produktiviteten och effektiviteten i den egna produktionen kan resursanvändningen och utsläppen minskas per producerad gris. Detta är givetvis positivt ur klimatsynpunkt. Ett viktigt steg i en förbättrad produktionseffektivitet är att ha en säker produktionsuppföljning. Genom produktionsuppföljningen identifieras gårdens svaga och starka sidor och därigenom kan åtgärder sättas in där de gör mest nytta. Genom att optimera utfodringen efter varje djurkategori kan överutfodringen minskas vilket är ett viktigt steg ur effektivitetssynpunkt. Att minimera foderspill hjälper också till att minska utsläppen av växthusgaser från gården. Gör en klimatkoll på din gård genom Greppa Näringen så får du möjlighet att se var utsläppen sker på din gård. Hör gärna av dig om du har frågor eller om någonting är oklart!

Med vänlig hälsning

Rådgivarens namn

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Aktiviteten är delfinansierad med EU-medel via Länsstyrelsen i skriv text län.